Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (judecător Ramona Moșneguțu)

Dosarul nr. 2a-413/2025 (PIGD: 2-24125914-03-2a-18032025)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

10 iunie 2025 municipiul Bălți

Instanța în componența:

Radu Holban, *președintele completului*

Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari, *judecători*,-

examinând, fără convocarea părților, *în procedura cererilor cu valoare redusă*, apelul declarat de Î.M. ”INCASO” S.R.L. împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 14 februarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.M. ”INCASO” S.R.L. în contradictoriu cu Russu Iurii, cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

I. Pretenţiile reclamantului:

1. La 6 noiembrie 2024 avocatul Bahov Igor, în calitate de reprezentant al reclamantului Î.M. ”Incaso” S.R.L., a depus cerere de chemare în judecată

împotriva lui Russu Iurii, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată (fila dosarului 1-3).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Î.M. ”Incaso” S.R.L. a invocat următoarele temeiuri:

În fapt, la 21 august 2021 între O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L., în calitate de creditor, și Russu Iurii , în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut nr.1777116 la sediul creditorului.

Astfel, pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească pe lângă valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut, dobânda și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

La fel, la 21 august 2021 O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L. și-a onorat obligațiunea, transferând debitorului împrumutul acordat. Cu toate că O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L. și-a respectat obligațiunile, Russu Iurii nu și-a onorat obligațiunile, conform contractului.

Potrivit contractului de cesiune nr. CS 2023/08-03 din 4 august 2023, încheiat între O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L., în calitate de cedent, și Î.M. ”Incaso” S.R.L., în calitate de cesionar, precum și a actului de predare-primire a creanțelor cesionate, creanța față de debitorul Russu Iurii ce rezultă din contractul de credit nebancar nr. 1777116 din 21 august 2021 a fost cesionată către Î.M. ”Incaso” S.R.L.

Totodată, prin Reclamația din 4 septembrie 2024 Î.M. ”Incaso” S.R.L. a informat debitorul Russu Iurii despre cesiunea creanței, precum și despre rezilierea anticipată a contractului de către creditor și obligațiunea debitorului de a restitui împrumutul și a plăților aferente. Însă, debitorul așa și nu stins datoria.

Astfel, la data întocmirii cererii de chemare în judecată, datoria pârâtului Russu Iurii față de Î.M. ”Incaso” S.R.L. constituia 36 982,16 lei, fiind calculată conform contractului în felul următor: suma principală a contractului de 25999,83 lei și penalitatea contractuală în mărime de 10982,33 lei.

Solicită, reclamantul Î.M. ”Incaso” S.R.L. încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 36982,16 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500,00 lei și taxa de stat în sumă de 1 529,25 lei.

3. Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 8 noiembrie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. ”Incaso” S.R.L. a fost acceptată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă (fila dosarului 25-26).

II. Soluția instanţei de fond:

4. Prin hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 14 februarie 2025, cererea de chemare în judecată menționată *supra*, a fost respinsă ca neîntemeiată (fila dosarului 46-54).

III. Solicitarea apelantului:

5. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 21 februarie 2025 reclamantul Î.M. ”Incaso” S.R.L., reprezentată de avocatul Bahov Igor (potrivit plicului oficiului poștal, fila dosarului 45), a declarat apel prealabil împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 14 februarie 2025, iar la 4 aprilie 2025, a depus o cerere de apel motivată în conformitate cu prevederile articolelor 364 și 365 Cod de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii și încasarea de la Russu Iurii în beneficiul Î.M. ”Incaso” S.R.L. a datoriei la împrumut de 25999,83 lei, penalitatea contractuală în mărime de 10982,33 lei și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat pentru instanța de fond și instanța de apel în sumă de 2829,11 lei, a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 500 lei și taxa de timbru pentru instanța de fond și cea de apel în cuantum de 400 lei.

IV. Argumentele părților:

6. În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat dezacordul său total cu hotărârea instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de anulare, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

Menționează că, la data de 21 august 2021 între O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L., în calitate de creditor, şi Russu Iurii , în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut nr. 1777116, potrivit căruia debitorul a împrumutat de la creditor, suma de 25999,83 lei şi urma să restituie suma împrumutului și plățile

aferente, conform graficului de rambursare. Împrumutul urma a fi rambursat până la data de 21 august 2024.

La fel, precizează că în temeiul contractului menţionat *supra*, debitorul Russu Iurie a solicitat refinanţarea prin deducerea soldului creditului existent, care era în sumă de 24243,88 lei, conform contractului de împrumut nr. 1707506, din suma împrumutului acordat, înainte de efectuarea transferului în contul bancar al împrumutatului, iar suma finală transferată a fost de 1755,95 lei (25999,83 - 1755,95 = 24243,88 lei).

În acest sens, accentuează faptul că intimatul, în scopul stingerii datoriei nu a efectuat nicio plată.

De asemenea, relatează că pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, intimatul s-a angajat să achite şi o penalitate contractuală de 1 % pe zi, care se raportează duratei de întârziere, însă, în urma ajustării penalității la cadrul legal, a fost diminuată penalitatea pe zi de la 1% pe zi la 0,04% pe zi.

Astfel, remarcă faptul că, potrivit calculului datoriei intimatului i-a fost calculată o penalitate în mărime de 10982,33 lei.

Suplimentar, având în vedere că, Russu Iurii nu şi-a onorat obligaţiile de plată conform graficului de achitări, potrivit prevederilor contractuale, a fost înştiinţat despre faptul nerespectării clauzelor contractuale prin intermediul notificărilor recomandate expediate.

La fel, a fost informat și despre rezilierea anticipată a contractului şi obligaţiunea returnării împrumutului şi penalităţii calculate conform contractului.

Susține că, ulterior, O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L. a cesionat dreptul de creanță față de Russu Iurii către Î.M. ”INCASO” S.R.L., în baza contractului de cesiune a creanţelor încheiat dintre ”Iute Credit” S.R.L. şi Î.M. ”INCASO” S.R.L.

Prin urmare, apelantul solicită instanței de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie încasat de la intimat: 1.Suma restantă pe împrumut 25999,83 lei; 2.Penalitatea contractuală în mărime de 10982,33 lei; 3.Cheltuielile pentru achitarea taxei de stat 1529,25 lei; 4.Cheltuieli pentru asistenţa juridică 500 lei; 5.Cheltuieli pentru taxa de timbru 200 lei.

Conform art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Potrivit art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Conform art. 993, Cod Civil: „(2) Părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor”.

Menționează că, în speță, pentru nerestituirea împrumutului, potrivit clauzei penale a contractului de împrumut, intimatului i-a fost calculată o penalitate de 0,04 % din suma datoriei restante.

Potrivit art. 947 alin. (1) Cod civil, ”Clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un aii bun”. Iar conform art. 948 Cod civil, ”Clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute”.

Potrivit art. 953 alin. (1) al Cod civil: „în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporţionat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Conform art. 953 alin. (3) al Cod civil: ”Nu se admite reducerea penalităţii pentru întîrzierea executării obligaţiei pecuniare în cazul în care rata penalităţii este egală sau mai mică decît rata legală aplicabilă conform art. 942”.

Astfel, în temeiul normei legale invocate *supra*, legiuitorul a subliniat 4 cerinţe obligatorii de care instanţa este ţinută să se conducă la reducerea mărimii clauzei penale:- caz excepțional; - verificarea tuturor împrejurărilor cauzei; - instanţa poate dispune reducerea clauzei penale disproporţionat de mari; - instanţa trebuie să ţină cont interesele ocrotite ale creditorului.

Reține că, la emiterea deciziei de reducere a clauzei penale instanţa trebuie să verifice dacă clauza penală nu contravine legii, ordinii publice şi bunelor moravuri, dacă aceasta este prevăzută de contract şi corespunde cerinţelor prevăzute de art. 947 - 948 al Cod civil.

Potrivit art. 942 alin. 3 al Cod Civil: ”Debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întîrzierii plăţii este mai mic decît rata legală a dobînzii de întîrziere”.

Alin. 4 prevede: ”în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere”.

În drept, cererea de apel este întemeiată pe dispoziţiile, articolelor 364, 365, art. 385 alin. (1), lit. (c), 386 alin. (1) lit. (c) Cod de procedură civilă.

7. În conformitate cu prevederile art. 276^4 alin. (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.*

8. Potrivit art. 276^3 alin. (1) și (2) Cod procedură civilă, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.*

9. În conformitate cu prevederile legale enunțate în pct. 7 și 8 *supra*, prin încheierea instanței de apel din 24 aprilie 2025 s-a acceptat spre examinare apelul declarat de Î.M. ”Incaso” S.R.L. și s-a intentat procesul în instanța de apel, *în procedura cererilor cu valoare redusă*. Prin aceeași încheiere s-a stabilit termenul limită pentru prezentarea de către participanții la proces a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 din Cod de procedură civilă, sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 20 mai 2025 (fila dosarului 75).

V. Aprecierea instanţei de apel:

10. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și normelor legale relevante speței, completul Colegiului civil consideră că apelul

declarat de Î.M. ”Incaso” S.R.L. este întemeiat și pasibil de admitere, din următoarele considerente.

11. Potrivit art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.*

12. Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1033 din 21 decembrie 2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, în mărime de 13700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

13. Cuantumul datoriei reclamantului-apelant solicitată a fi încasată în acțiunea înaintată la data de 06 noiembrie 2024 constituie 36.982,16 lei, ceea ce confirmă faptul că acțiunea civilă corect a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.

14. Potrivit art. 276^4 alin. (4) Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod.*

15. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

16. Instanța de apel reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 14 februarie 2025 (fila dosarului 78), iar apelul preliminar a fost depus, prin intermediul poștei terestre la 21 februarie 2025 (potrivit plicului poștal, fila dosarului 45). Prin urmare, cererea de apel a fost declarată cu respectarea termenul de atac stabilit la art. 362 Cod procedură civilă.

17. În conformitate cu prevederile art. 276^4 alin. (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.*

18. Potrivit art. 276^3 alin. (1) și (2) Cod procedură civilă, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.*

19. Potrivit art. 376 alin. ($1^{1)}$ Cod procedură civilă, *apelul împotriva hotărîrilor emise de instanţa de insolvabilitate, precum şi împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, în condiţiile examinării cauzelor în primă instanţă.*

20. În conformitate cu dispozițiile art. 385 alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.*

21. În accepțiunea art. 373 Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor din apel. Instanța nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.*

22. În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

23. În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat*

ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

24. În conformitate cu cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, eclarat, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

25. Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanța pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.*

26. Art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

27. Conform art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că, *în motivarea hotărârii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.*

28. Astfel, potrivit regulilor unui proces echitabil, instanța de apel are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

29. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

30. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de aşi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

31. În opinia completului Colegiului civil, prima instanță nu a ținut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre greșită.

32. Astfel, prima instanță nu a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele probelor prezentate de reclamant, or, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei; totodată, instanța de fond nu a aplicat normele de drept material și procedural care trebuiau aplicate la soluționarea prezentei cauze.

33. Conform art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă*, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material au procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

34. Potrivit art. 387 Cod de procedură civilă, se consideră că*, normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebia să fie aplicată;*

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

35. Art. 6 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale (CEDO), garantează dreptul justițiabilului la o hotărîre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărîrile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

36. Conform art. 9 Cod civil, *(1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar:* ***a) din contracte şi din alte acte juridice;*** *b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.*

37. Potrivit art. 10 alin. (1) Cod civil, *Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.*

38. Conform art. 308 Codul civil, *act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.*

39. Potrivit art. 776 alin. (1) Cod civil, *Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

40. Conform art. 858 alin. (l) Cod civil, *Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.*

41. Potrivit art. 942 Cod civil, *(3) Debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întîrzierii plăţii este mai mic decît rata legală a dobînzii de întîrziere. (4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere.*

42. Conform art. 947 Cod civil,

(1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

(4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul.

(5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligaţiei este justificată.

(6) Nulitatea obligaţiei atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligaţiei.

43. Conform art. 948 Cod civil,

Clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute.

44. Potrivit art. 953 Cod civil, *(1) În cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporţionat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. (3) Nu se admite reducerea penalităţii pentru întîrzierea executării obligaţiei pecuniare în cazul în care rata penalităţii este egală sau mai mică decît rata legală aplicabilă* conform art. 942".

45. În conformitate cu art. 992 Codul civil, *contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau*

se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

46. Conform art. 1763 Cod civil,

(1) Prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.

(2) Contractul de credit se încheie în scris.

(3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

(4) Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizaţii de creditare nebancară, alte organizaţii care acordă credite în baza legii, precum și împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă.

47. Potrivit 1764 Cod civil,

(1) Părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante.

(2) Creditorul nu poate modifica în mod unilateral mărimea dobînzii decît în cazurile prevăzute de lege sau de contract. În cazul cînd contractul prevede dreptul băncii sau a organizaţiei de creditare nebancară de a modifica în mod unilateral mărimea dobînzii, aceasta se va efectua în funcţie de rata de bază a Băncii Naţionale, de rata inflaţiei şi de evoluţia pieţei financiare bancare și nebancare, ţinîndu-se cont de principiul echităţii.

(3) Creditorul îl va anunţa în scris pe debitor despre modificarea mărimii dobînzii cu cel puţin 10 zile înainte de modificare. Mărimea nouă a dobînzii se va aplica la soldul, existent la data modificării, al creditului.

48. Conform art. 1765 Cod civil,

În afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

49. Potrivit art. 1766 Cod civil,

(1) Creditul poate fi acordat prin punere la dispoziţia debitorului a unei sume de bani (linie de credit), pe care acesta o poate utiliza în rate în funcţie de necesităţile sale.

(2) Dobînda pentru creditul în cont curent se calculează în funcţie de suma creditului utilizată efectiv într-o anumită perioadă.

50. Conform art. 1768 Cod civil,

(1) Creditorul este în drept să refuze executarea obligaţiei de a pune la dispoziţia debitorului creditul dacă, după încheierea contractului de credit:

a) au apărut circumstanţe care indică cu certitudine incapacitatea viitoare a debitorului de a rambursa creditul;

b) debitorul sau terţul încalcă obligaţia de a acorda garanţii de rambursare a creditului pe care şi-a asumat-o sau alte condiţii prevăzute de contractul de credit pentru punerea la dispoziţie a creditului.

(2) Creditorul are dreptul de a refuza să pună la dispoziţie următoarele tranşe ale creditului, în cazul în care contractul prevede acordarea creditului în tranşe, dacă debitorul nu îndeplineşte condiţiile contractului referitoare la tranşa sau tranşele precedente ori la tranşa care urmează să se acorde.

(3) Debitorul este în drept să refuze creditul parţial sau total. În acest caz, el trebuie să plătească creditorului o remuneraţie pentru punerea la dispoziţie a creditului (comision de neutilizare). Dispoziţiile prezentului alineat nu se aplică în cazul contractelor de credit pentru consumatori, reglementate prin Legea privind contractele de credit pentru consumatori.

(4) Dreptul de refuz prevăzut la alin.(1)-(3) poate fi exercitat doar dacă partea care refuză notifică cealaltă parte într-un termen rezonabil pînă la momentul executării obligaţiilor ce constituie obiectul refuzului.

51. Potrivit art. 1769 Cod civil,

(1) Creditorul poate rezolvi contractul şi cere restituirea creditului şi a sumelor aferente dacă:

a) debitorul a devenit insolvabil;

b) debitorul nu a oferit garanţiile cerute sau a redus fără acordul creditorului garanţiile oferite;

c) debitorul nu plăteşte dobînda în termenul stabilit;

d) debitorul nu a executat obligaţia de restituire a cel puţin 2 tranşe ale creditului, atunci cînd contractul prevede restituirea creditului în rate;

e) există alte cazuri prevăzute de lege sau de contract.

(2) Rezoluţiunea contractului suspendă imediat utilizarea creditului, însă creditorul va acorda debitorului un termen de cel puţin 15 zile pentru restituirea sumelor utilizate şi a sumelor aferente.

(3) Debitorul poate, în orice moment, să declare rezoluţiunea contractului de credit, ce prevede plata unei dobînzi fluctuante, cu condiţia notificării creditorului în termen de 7 zile de la primirea notificării despre modificarea dobînzii.

(4) Debitorul poate rezolvi contractul în care s-a convenit asupra unei dobînzi fixe pentru un anumit termen dacă obligaţia de plată a dobînzii încetează înaintea termenului stabilit pentru restituirea creditului şi nu se convine asupra unei alte dobînzi. Termenul de preaviz este de 15 zile.

(5) Rezoluțiunea pentru motivul indicat la alin.(1) lit.d) produce efecte doar atunci cînd creditorul a acordat debitorului un termen de 15 zile pentru plata sumei restante, iar plata nu a fost făcută.

52. Conform art. 1770 Cod civil,

(1) În cazul în care a rezolvit contractul de credit pentru neexecutarea fără justificare a obligațiilor de către debitor, banca sau organizația de creditare nebancară nu are dreptul de a cere dobînda pe care o va rata din cauza încetării înainte de termen a contractului de credit. Această regulă nu împiedică banca sau organizația de creditare nebancară să ceară repararea prejudiciului cauzat conform dispozițiilor alin. (2) și, după caz, dispozițiilor privind neexecutarea obligațiilor.

(2) Dispozițiile legale privind clauza penală rămîn aplicabile.

53. Potrivit art. 1771 Cod civil,

În cazul neexecutării de către bancă sau organizație de creditare nebancară a obligaţiei sale de acordare a creditului, debitorul poate pretinde plata unor penalităţi de întîrziere în modul şi în mărimea prevăzute de lege sau de contract.

54. Conform art. 1772 Cod civil,

(1) Dacă debitorul rambursează total sau parţial creditul înainte de scadenţă, creditorul este în drept să ceară reparaţia prejudiciului cauzat prin rambursare anticipată cu deducerea sumelor economisite, luîndu-se în considerare creditul ce s-ar fi putut acorda din contul acestor mijloace. La calcularea prejudiciului, se ţine cont atît de venitul ratat al creditorului, cît şi de cheltuielile evitate de debitor prin rambursarea înainte de termen a creditului.

(2) Părţile pot conveni asupra unui comision de plată anticipată prin care se va repara prejudiciul cauzat prin rambursarea anticipată.

55. Potrivit art. 1773 Cod civil,

(1) Creditorul poate cesiona contractul de credit unei bănci sau organizaţiei de creditare nebancară cu sediul sau sucursală în Republica Moldova fără acordul celeilalte părţi contractante. Concomitent cu cesiunea contractului de credit, creditorul poate cesiona, total sau parţial, şi garanţiile şi alte drepturi accesorii constituite în legătură cu obligaţiile asumate prin contractul de credit, fără acordul celeilalte părţi contractante şi/sau al terţilor care le-au constituit.

(2) Cesionarul se subrogă în drepturile şi obligaţiile cedentului ce decurg din contractul de credit, din garanţiile şi din alte drepturi accesorii cedate împreună cu acesta, în forma în care se aflau la data substituirii părţii contractante. Creditorul iniţial este liberat de obligaţiile sale faţă de contractantul cedat din momentul notificării substituirii conform alin. (4) din prezentul articol.

(3) Partea contractantă cedată are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului iniţial.

(4) Pentru opozabilitate, creditorul cedent va informa cu privire la cesiune cealaltă parte contractantă şi terţii care au constituit garanţii şi alte drepturi accesorii în legătură cu obligaţiile asumate prin contractul de credit, în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea contractului de cesiune, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(5) Prezentul articol nu se aplică contractelor care au ca obiect doar cesiunea de creanţă sau doar preluarea datoriei, în cazul acestora fiind aplicabile dispoziţiile art. 823-848.

(6) Cesiunea contractului de credit nu poate aduce atingere drepturilor debitorului și nu poate face obligația acestuia mai oneroasă.

56. Conform art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, *faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT IMPORTANTE ȘI APRECIERA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT MATERIAL ȘI PROCEDURAL APLICABILE SPEȚEI

57. La 5 aprile 2022 între O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L., în calitate de creditor, și Russu Iurii, în calitate de debitor, a fost încheiat un contract de credit nebancar cu nr. 1777116 (fila dosarului 4-6), în sensul prevăzut a art. 1763 Cod civil, care stipulează că, *(1) Prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobînzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. (2) Contractul de credit se încheie în scris. (3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.*

58. Potrivit acestui contract, creditorul i-a cordat debitorului un credit nebancar în sumă de 25.999,27 lei pe un termen de 36 luni, pe care ultimul urma să-l restituie în rate conform graficului de rambursare până la data de 21 august 2025 (fila dosarului 5).

59. Totodată, potrivit dispoziţiilor prevăzute în fila nr. 1 a contractului de credit nr. 1777116, debitorul a împuternicit creditorul să deducă suma soldului restant al creditului existent, în valoare de 24.243,88 lei, în scopul achitării datoriei anterioare, rezultate dintr-un al contractul de împrumut nr. 1707506, înainte ca suma finală să fie transferată în contul debitorului sau să fie eliberată în numerar. În urma acestei operaţiuni de deducere, suma finală ce a fost transferată către debitor, în cadrul refinanţării, este de 25999,83 lei, fapt confirmat prin certificatul-confirmare din 13 decembrie 2023, ce conține operațiunea de extragere de către debitor la data de 21 august 2021 a sumei de 1730 lei prin terminalul ATM –

Bancomat (fila dosarului 7). Or, potrivit dispoziţiilor specifice ale contractului de credit prin intermediul bancomatului este stabilit la un procent de 1,5% din valoarea totală a creditului disponibil pentru retragere, această sumă, reprezentând comisionul aplicabil, fiind reţinută integral în momentul retragerii primei tranşe de credit. Reţinerea comisionului s-a efectuat automat, fară a fi necesară o altă acţiune din partea debitorului, la momentul retragerii fondurilor (suma creditului de refinanțare din contractul nr.1777116 în cuantum de 25999,83 lei – suma creditului restant din contractul de credit nr. 1707506 în cuantum de 24243,88 = 1755,95 - 1,5% = 1730 lei).

60. În acest sens, instanța de apel reține că, refinanţarea presupune, pe de o parte, stingerea datoriei anterioare prin utilizarea unui nou credit, iar pe de altă parte, eliberarea debitorului a unei sume suplimentare, la caz 25999,83 lei, pe care debitorul avut posibilitatea să o utilizeze după propriile necesități, în conformitate cu termenii şi condiţiile stipulate în noul contract de credit.

61. Ulterior, în baza contractului de cesiune a creanțelor nr. CS 2023/08-03 din 4 august 2023 și a actului de primire-predare a creanței, O.C.N. ”Iute Credit” (cedent) a cesionat Î.M. ”Incaso” S.R.L. (cesionar) creanța sa ce rezultă din contractul de credit nebancar nr. 1777116 încheiat la 21 august 2021 cu debitorul Russu Iurii (fila dosarului 13-15; 16-17).

62. Potivit certificatului eliberat de O.C.N. ”Iute Credit” la data cesiunii creanței, datoria debitorului Russu Iurii conform contractului de credit nebancar nr. 1777116 încheiat la 21 august 2021 constituia suma de 43.978,88 lei, fiind formată din următoarele: suma creditului principal și penalități contractuale în sumă de 20.604, 71 lei (fila dosarului 14).

63. Prin Reclamația din 23 octombrie 2024, expediată cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție, Î.M. ”Incaso” S.R.L. i-a comunicat debitorului Russu Iurii despre faptul că, O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L. a cesionat creanța sa ce rezultă din contractul sus-indicat către Î.M. ”Incaso” S.R.L., somându-l, totodată, pe debitor să achite în 10 zile datoria acumulată în contul Î.M. ”Incaso” S.R.L., indicând datele sale de contact și rechizitele bancare (fila dosarului 11-12). Însă,

debitorul nu a reacționat la această somație și nu a achitat nimic din suma datoriei invocate.

64. În atare situație, la 6 noiembrie 2024 Î.M. ”Incaso” S.R.L. a depus în Judecătoria Soroca (sediul Florești) cererea de chemare în judecată în cauză, solicitând încasarea pe cale judiciară de la debitorul (pârâtul) Russu Iurii a datoriei în mărime de 36 982,16 lei conform contractului de credit nebancar nr. 1777116 din 21 august 2021, formată din: suma principală a contractului (corpul creditului) 25 999,83 lei și penalitatea contractuală în cuantum de 10.982,33 lei. De asemenea, reclamantul a solicitat încasarea de la pârât și a cheltuielilor de judecată, pentru asistența juridică - 500,00 lei și taxa de stat - 1.529,25 lei (fila dosarului 1-3).

65. Instanța de fond prin hotărârea din 14 februarie 2025 a respins acțiunea integral. Prima instanța a argumentat această soluție prin faptul că, *Organizația de Creditare Nebancară „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată nu și-a executat cu diligență obligația de acordare pârâtului Russu Iurii a sumei creditului în mărime de 25999,83 lei stabilită prin contractul de credit nr. 1777116 din 21.08.2021,deoarece, la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care ar confirma transmiterea sumei creditului*.

66. De asemenea, instanța de fond sub aspectul invocat *supra*, a reținut faptul că, înscrisul denumit Confirmare din 13.12.2023, întocmit de O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L. și semnat de către administratorul Sergiu Sobuleac (fila dosarului 7), nu atestă faptul că pârâtul Russu Iurii a recepționat suma creditului de 25999,83 lei, acesta ridicând potrivit confirmării nominalizate supra doar suma de 1730 lei.

67. Instanța de apel consideră greșită soluția adoptată de prima instanță, or, concluziile acesteia, expuse în hotărâre (menționate mai sus), sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Totodată, instanța de prim nivel a interpretat eronat și nu a aplicat normele de drept material și procedural care urmau a fi aplicate în prezenta cauză.

68. Instanța de apel, reține că, potrivit materialelor cauzei s-a constatat indubitabil faptul că, contractul de credit nebancar nr. 1777116 din 21 august 2021

a fost încheiat între creditorul O.C.N. ”Iute Credit” și debitorul Russu Iurii, prin care ultimul într-adevăr a primit un credit de refinanțare în sumă de 25.999,83 lei, or, creditorul a dedus în temeiul dispoziţiilor prevăzute la fila nr. 1 a contractului de credit nr. 1777116 din 21 august 2021 soldul creditului restant nr.1707506 în mărime de 24.243,88 lei, în final fiind transferată și eliberată debitorului suma rămasă de 1.755,95 lei - comisionul de 1,5% = 1.730 lei, sumă care a fost ridicată de Russu Iurii prin tranzacția efectuată de la ATM –Bancomat, cod MD – ATM0024, cu adresa mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 48, la data de 21 august 2021 (a se vedea pct. 59 *supra*).

69. În contextul dat, instanța de apel ține să evidențieze și faptul că tranzacția respectivă a fost efectuată conform calculului (din suma creditului de refinanțare din contractul de credit nr.1777116 în cuantum de 25.999,83 lei a fost dedusă – suma creditului restant din contractul de credit nr. 1707506 în cuantum de 24243,88 lei (25.999,83 lei – 24.243,88 lei = 1755,95 lei -1,5% = 1730 lei).

70. Pe cale de consecință, completul Colegiului civil apreciază ca fiind netemeiat argumentul instanței de fond cu privire la lipsa înscrisurilor care ar confirma transmiterea sumei creditului, considerând că înscrisul denumit Confirmare din 13 decembrie 2023, întocmit de O.C.N. ”Iute Credit” S.R.L. și semnat de către administratorul Sergiu Sobuleac (fila dosarului 7), nu atestă faptul că pârâtul-intimat Russu Iurii a recepționat suma creditului de 25999,83 lei, or, în temeiul certificatului-Confirmare nominalizat mai sus, suma creditului a fost ridicată prin intermediul tranzacției efectuate prin terminalul ATM –Bancomat, cod MD – ATM0024, cu adresa mun.Bălți,str.Ștefan cel Mare 48, la data încheierii contractului, adică 21 august 2021, fiind indicate data,ora și codul tranzacției (fila dosarului 7).

71. În altă ordine de idei, faptul că creditorul și-a executat pe deplin obligațiile sale față de debitorul Russu Iurii așa cum au fost acestea convenite de părți prin clauzele contractului de credit nebancar nr. 1777116 din 21 august 2021 , se confirmă prin însăși acțiunile debitorului, care în aceeași zi – 21 august 2021 a ridicat suma de 1730 lei prin terminalul ATM –Bancomat, cod MD – ATM0024, ceea ce constituie partea rămasă din suma totală a creditului contractat de 25.999,83 lei, după deducerea sumei de 24.243,88 lei, pentru care s-a efectuat

refinanțarea în vederea achitarii datoriei conform contractului de împrumut nr. 1707506.

73. Sub aspectul celor invocate *supra*, instanța de apel relevă că, de la data de 21 august 2021 și până în prezent 10 iunie 2025, debitorul (pârâtul/intimat) Russu Iurii nu a înaintat nicio obiecție cu referire la faptul că creditorul nu și-ar fi executat obligațiile sale ce rezultă din contractul de credit nebancar nr. 1777116 din 21 august 2021. Or, art. 1771 Cod civil prevede că, *În cazul neexecutării de către bancă sau organizație de creditare nebancară a obligaţiei sale de acordare a creditului, debitorul poate pretinde plata unor penalităţi de întîrziere în modul şi în mărimea prevăzute de lege sau de contract.*

74. Mai mult, fiind legal citat, pârâtul/intimatul Russu Iurii, nici la examinarea cauzei în instanța de fond și nici în instanța de apel, nu a formulat obiecții cu referire la acțiunea înaintată de Î.M. ”Incaso” S.R.L., adică nu a negat circumtanțele de fapt invocate de reclamantul-apelant. Iar regula de probațiune prevăzută de art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă stipulează că, *faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*

75. Acestea fiind constatate, instanța de apel, în temeiul art. 385 alin. (1), lit. c) Cod de procedurtă civilă, va admite apelul declarat de Î.M. ”Incaso” S.R.L., va casa integral hotărârea primei instanțe din 14 februarie 2025, emițând o hotărâre nouă, prin care va admite cererea de chemare în judecată, dispunând încasarea de la Russu Iurii în beneficiul Î.M. ”Incaso” S.R.L. datoria aferentă contractului de credit nebancar nr. 1777116 din 21 august 2021 în sumă totală de 36.982,16 (treizeci și șase mii nouă sute optzeci și doi,16) lei, ce constă din: (corpul creditului – 25.999,83 lei, penalitatea contractuală 10.982,33 lei).

76. Ce ține de suma penalității contractuale sus-menționate, instanța de apel relevă că, potrivit Legii nr. 93 din 07.04.2022 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări în Legea 202/2013. Astfel, conform art. 15 alin. (7) din Legea 202/2013, la data modificării: *„Se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta*

depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului; b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv".

77. În conformitate cu contractul de credit nebancar nr. 1777116 din 21 august 2021, pentru nerespectarea graficului de rambursare a creditului, debitorul/intimatul Russu Iurii s-a angajat să achite şi o penalitate contractuală de 1 % pe zi, raportat la durata de întârziere. Însă, creditorul/reclamant a ajustat penalitatea în conformitate cu prevederile art.15 alin. (7) din Legea 202/2013 (cu modificările operate prin Legea nr. 93 din 07.04.2022), diminuând-o de la 1% pe zi la 0,04% pe zi, ceea ce constituie suma de 10.982,33 lei.

VI. Costuri și cheltuieli de judecată:

78. Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

79. Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.*

80. Potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, *(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

81. Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.*

82. În conformitate cu art. 96 alin. (1)-(1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

83. Potrivit Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaţilor și compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, la determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client, experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

84. Reclamantul/apelantul Î.M. ”Incaso” S.R.L. în cererea de chemare în judecată, precum și în cererea de apel, a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată.

85. Având în vedere că, potrivit soluției instanței de apel, reclamantul/apelant are câștig de cauză, instanța urmează să soluționeze și cerințele Î.M. ”Incaso” S.R.L. privind compensarea cheltuielilor de judecată.

86. Potrivit materialelor cauzei, reclamantul-apelant Î.M. ”Incaso” S.R.L. a suportat următoarele cheltuieli de judecată: suma de 1.529,25 lei, cu titlu de taxă de stat plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, conform ordinului de plată nr. 20763 din 17 octombrie 2024 (fila dosarului 19); suma de 200 lei, plătită cu titlu de taxă de timbru la înaintarea acțiunii, conform ordinului de plată nr.

21113 din 17 octombrie 2024 (fila dosarului 22); suma de 500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, conform ordinului de plată nr. 20954 din 17 octombrie 2024 (fila dosarului 21), pentru reprezentare în judecată de către avocatul Bahov Igor, în baza mandatului seria MA nr. 2246674 din 20 septembrie 2024 (fila dosarului 20); suma de 1299,86 lei, plătită cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de apel, conform ordinului de plată nr. 11399 din 01 aprilie 2025 (fila dosarului 71); și suma de 200 lei, cu titlu de taxă de timbru plătită pentru depunrea cererii de apel, conform ordinului de plată nr. 11400 din 01 aprilie 2025 (fila dosarului 70).

87. Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1), (3) și art. 96 Cod de procedură civilă, instanța de apel va dispune încasarea de la pârâtul/intimat Russu Iurii în beneficiul reclamantului/apelant Î.M. ”Incaso” S.R.L. cheltuielile de judecată corespunzător pretențiilor admise din acțiune, în mărime totală de 3.729,11 (trei mii șapte sute douăzeci și nouă,11) lei; dintre care: suma de 1.529,25 lei sub formă de taxă de stat plătită la depunerea cererii de chemare în judecată și taxa de timbru – 200 lei; cheltuielile de asistenţa juridică - 500 lei; 1.299,86 lei - taxa de stat plătită la depunerea cererii de apel și 200 lei – taxa de timbru, pentru depunerea cererii de apel.

88. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 276/4, art. 385 alin. (1), lit. c), art. 389 și art. 390 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Admite apelul declarat de Î.M. ”INCASO” S.R.L.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 14 februarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.M. ”INCASO” S.R.L. în contradictoriu cu Russu Iurii, cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată, și emite o nouă hotărâre, după cum urmează:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de Î.M. ”INCASO” S.R.L. în contradictoriu cu Russu Iurii, cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Rusu Iurii, născut la 21 iunie 1968, IDNP 2008022000589, domiciliat în satul Putinești, raionul Florești, în beneficiul Î.M. ”INCASO” S.R.L., IDNO 100960002906, cu sediul: mun. Chișinău, strada Calea Ieșilor, 10/b datoria aferentă contractului de credit nebancar nr. 1777116din 21 august 2021, în sumă totală de 36.982,16 (treizeci și șase mii nouă sute optzeci și doi16) lei (corpul creditului – 25.999,83 lei și penalitatea contractuală 10.982,33 lei) şi cheltuielile de judecată în mărime totală de 3.729,11 (trei mii șapte sute douăzeci și nouă,11) lei (taxa de stat plătită la depunerea cererii de chemare în judecată 1.529,25 lei; taxa de timbru 200 lei; cheltuielile de asistenţa juridică 500 lei, taxa de stat plătită la depunerea cererii de apel – 1.299,86 lei; și taxa de timbru – 200 lei).

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la adoptare.

Președintele ședinței,

judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari